

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 5—6
Touko- ja kesäkuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastaava. Toim. sihteeri,
Johanneksentie 4.
puh. 81 54.

30:s vuosik. 1925

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 10 mk. koko vuodelta. —

Elias Lönnrot.

Jatk.

Toisella keräysmatkallaan Lönnrot matkusti Hämeen ja Savon kautta Kajaanin kihlakuntaan, missä juuri silloin oli suuri nälänhätä sekä kulkutauteja. Lönnrot sai syödä monena päivänä ainoastaan pettuleipää ja vähän maitoa. Vilutauti tarttui häneenkin. Mutta hän kulki Kuhmoniemen ja Suomussalmen sydänmaitten kautta pohjoiseen, Vienan läänin kohti. Hän aikoi juuri mennä Suomen rajan yli kun hän Kuusamossa ollessaan sai kirjeen. Kirje oli Helsingistä. Kirjeellä kutsuttiin Lönnrot tulemaan kiireesti takasin Helsinkiin. Suomeen oli tullut vaarallinen koleeratauti, joka tappoi paljon ihmisiä etelä-Suomessa. Lönnrot kutsuttiin Helsinkiin hoitamaan sairaita. Runonkeräysmatkat keskeytyivät, sillä Lönnrot tahtoi nyt suorittaa lopullisen lääkärin tutkinnon. Sentähden täytyi hänen rauhassa lukea paljon ja tehdä paljon työtä.

Toukokuussa v. 1832 valmistui Lönnrot lääkäriksi. Mutta jo heinäkuussa samana vuonna läksi hän *kolmannelle* runonkeräysmatkalleen Laukosta Vesilahdelta, missä hän oleskeli ystävänsä, professori Törngrénin luona. Hän kulki Tampereen, Jyväskylän, Kuopion ja Nurmeksen kautta suoraan Venäjän puolelle. Runoja keräsi hän runsaasti ja palasi takaisin Helsinkiin saman vuoden syyskuussa. Tälläkään matkalla ei hän vielä päässyt Vienan läänin missä hän toivoi parhaiten runopaikkojen olevan.

Vuonna 1833 muutti Lönnrot Kajaaniin piirilääkäriksi ja samana vuonna jo hän sieltä läksi *nelännelle* runonkeräysmatkalleen. Tällä ja varsinkin *viidennellä* runonkeräysmatkallaan v. 1834 sai Lönnrot kerätyksi kovin paljon runoja, satuja y. m. Varsinkin tapasi hän Vuokkiniemen pitäjässä monta runolaulajaa, esim: *Ontrei Malisen, Vaassila Kieleväisen, Arhippa Perttusen*, y. m. Runolaulajat olivat vanhoja, viisaita, hyvämuistisia ukkoja. Monet pitkät talvi-illat istuivat he pieninä poikina kotipirtissä lämpiävän uunin tahti palavan päreen valossa kuunnellen vanhojen miesten viisaita runolauluja. Silloin oppivat hekin nuo runot ja sadut. He

oppivat ne ulkoa ja muistivat niitä lauluja vielä vanhoina, harmaapartaisina ukkoina. Arhippa Perttunen, 80 vuotias vanhus esim. lauloi Lönnrotille kokonaista 2½ päivää runojansa.

Näillä viidellä matkalla oli Lönnrot kerännyt suuret joukot runoja. Vanhat runolaulajat olivat kertoneet hänelle satuja Väinämöisestä, Kullervosta, Ilmarisesta, Lemminkäisestä, kauniista, Ainosta, Pohjolan emännästä y. m. sekä heidän elämästään ja tavoistaan. Lönnrotilla oli kodissaan Kajaanissa paksut paperipinkat, joihin hän matkoillaan oli kirjoittanut kuulemansa kertomukset. Tarkastellessaan niitä huomasi Lönnrot, että noista eri runoista ja kertomuksista voi saada yhden kokonaisuuden. Yhdistämällä ja täydentämällä eri runoja voi saada kokoon yhden runoteoksen, jossa kerrotaan Suomen kansan entisestä elämästä, kansan uskonnosta, sankareista, tavoista, taisteluista j. n. e. Muutamilla toisillakin kansoilla on samanlainen runoteos, joka kertoo sen kansan entisistä vaiheista (esim. Saksalaisilla „Niebelungenlied“, kreikkalaisilla Homeron „Odysseus“). Lönnrot ajatteli, että samanlaisen teoksen voi koota suomalaisistakin kansanrunoista.

Lääkäritoimensa ohella tutki ja järjesteli Lönnrot runopaperaitansa. Hän liitti runoja toisiinsa, yhdisteli kertomuksia yhteen ja niin syntyi vähitellen tunnollisen, ahkeran ja pitkäaikaisen työn tuloksena *Kalevala*, Suomen kansallisrunoelma. Sen sai Lönnrot valmiiksi *helmikuun 28 päivänä v. 1835*. Tämän tapauksen muistoksi vietetään joka vuosi „Kalevalan päivänä“ juhliä monessa paikassa maatumme. Näin sai Suomen kansa Kalevalan, kirjan, joka on tullut tunnetuksi koko sivistyneessä maailmassa. Kalevalassa soi Suomen kieli puhtaana, rikkaana ja kauniina. Siitä sai Suomen kansa itse lukea, että tässä maassa jo kaukaisina entisinä aikoina elettiin omaa elämää. Ja siitä voivat kaikki nähdä, että suomenkielellä, jota siihen aikaan vielä halveksittiin, voidaan kirjoittaa ja lausua kauniita ja opettavaisia ajatuksia. Monelle vieraille kielelle käännettynä on Kale-

vala tehnyt tunnetuksi Suomen maan ja kansan nimen maailman kansojen keskuudessa.

Mutta Lönnrot ei asettunut lepäämään vielä kukaan rasittavien matkojensa ja raskaan työnsä jälkeen. Hän aavisti löytävänsä vielä enemmän runoja Karjalan kansan keskuudessa V. 1835 lähti hän taas matkalle, kierteli taas Vianan läänin ja kävi Lapissakin. Kaikkiaan teki Lönnrot yhteensä 13 *runonkeräysmatkaa*, Viimeisen keran matkusti hän v. 1844. Matkoillaan kulki hän ristiin rastiin Suomen ja Venäjän Karjalan, Lapinmaan, Kuolanniemen, Aunuksen, Viron ja Liivnimaan. Hän oli väsymätön kulkija. Hän liikkui enimmäkseen jalkasin kävelemällä, hiihtämällä sukilla, veneellä, joskus hevosella ja porolla ajaen. Seudut olivat suuria, harvaan asuttuja erämaita. Teitä ei siellä ollut ja ihmisten asunot olivat huonot. Usein ei tuvissa ollut lattiatakaan. Ruoka oli myös huonoa. Mutta Lönnrot kesti kaikki vaikeudet ja puutteet. Hänen ruumiinsa oli terve ja karaistu. Hän oli rohkea uimari ja ahkera kylpijä. Saunasta päästyään voi hän juosta alasti lumihankeen piehtaroidaan. Hän tyytyi vaikeisiin oloihin, mihin hän matkoillaan joutui. Hän osasi „elää maassa maan tavalla“.

Usein tapahtui Lönnrotin matkoilla hauskoja seikkailuja (= tapauksia). Kun hänen pukunsa oli talonpoikaisen yksinkertainen, niin eivät ihmiset voineet tuntea häntä oppineeksi lääkäriksi. He luulivat häntä maankiertäjäksi tahi kerjäläiseksi. Eräs nimismies tapasi kerran Lönnrotin tien vieressä istumassa ja vaatteitaan paikkaamassa. Nimismies luuli häntä maankiertäjä-kisälliksi. Nimismies oli vihainen ja torui „kisälliä“ sekä tahtoi viedä hänet rattailla vanginkuljettajan luo. Myöhemmin kuuli nimismies, että „kisälli“ olikin tohtori Elias Lönnrot Kajaanista. Nimismies häpesi kovin.

Kerran meni Lönnrot erään pappilan keittiöön ja kysyi: „onko rovasti kotona“? Rovastin rouva oli keittiössä, mutta hän ei tuntenut Lönnrotia. Rouva luuli häntä kerjäläis-ukoksi ja käski hänen mennä puita kantamaan. Lönnrot meni nöyrästi ulos ja toi syllillisen puita keittiöön. Silloin näki rovasti hänen kantavan puita, tunsii hänet ja ilmoitti rouvalleensa että puunkantaja oli hänen ystävänsä, Elias Lönnrot! Rouva häpesi kovin.

Kerran meni Lönnrot Oulun kuvernöörin virastoon tapaamaan kuvernööriä. Viraston herrat eivät tunteneet häntä. He katsoivat vihaisesti tuohon köyhän-näköiseen mieheen. Silloin astui kuvernööri sisään, tervehti kunnioittavasti ja ystävällisesti Lönnrotia sekä ilmoitti herroille Lönnrotin nimen. He hämmästyivät.

Kerran luulivat ihmiset eräässä venäläisessä kylässä Lönnrotia noidaksi. He olivat hänelle vihaiset, eivätkä antaneet ruokaa. Leikkilään sanoi Lönnrot heille: „jos te ette anna minulle ruokaa, niin minä käskennettä aurinko muuttuu pimeäksi“. Sinä päivänä sattui nim. olemaan auringon pi-

mennys; Lönnrot tiesi sen almanakasta. Aurinko rupesi todellakin pimenemään, ihmiset pelkäsivät ja juoksemalla kiireesti toivat hänelle ruokaa.

Matkoillaan keräsi Lönnrot paljon kansanrunoutta. „Suomalaisen kirjallisuuden seura“ rupesi painattamaan sitä kirjoiksi. Sanoimme jo että „*Kalevala*“ painettiin v. 1835. Vuonna 1840, Suomen Yliopiston 200 vuotis juhlaiksi julkaistiin painosta „*Kanteletar*“ joka sisältää paljon Suomen kansan runoja ja lauluja. Vuonna 1842 painettiin „*Suomen Kansan sananlaskuja*“ ja v. 1844 „*Suomen Kansan arvoituksia*“. Vuonna 1849 toimitti Lönnrot uuden „*Kalevalan*“. Tämä oli lisätty ja korjattu painos vanhasta Kalevalasta.

Lönnrot toimitti myös paljon muutakin lukemista Suomen kansalle. V. 1836 rupesi hän toimittamaan omaa ensimmäistä suomenkielistä aikakauslehteä, „*Mehiläistä*“. Se painettiin alkuvuosina Oulussa, myöhemmin Helsingissä ja ilmestyi se kerran kuukaudessa useita vuosia. Tilaajain vähyyden tähden lakkasi se v. 1840. Siinä oli hyödyllistä, helppotajuista ja huvittavaa lukemista kansalle. V. 1836 kirjoitti Lönnrot kirjan „*Suomalaisen talonpojan kotilääkäri*“. Siinä neuvoo hän kuinka sairaita hoidetaan. V. 1841 perusti hän yhdessä muutamien isänmaan ystävien kanssa aikakauskirjan „*Suomi*“. Siihen kirjoitteli hän tärkeitä kirjoituksia Suomen historiasta, kansanrunoudesta y. m. Matkakertomuksia kirjoitti hän myös sanomalehtiin ja niitä lukivat ihmiset hyvin mielellään. Näitten kirjojen ja kirjoitusten kautta tuli Elias Lönnrotin nimi tunnetuksi koko Suomen kansalle. Jopa tunnettiin se nimi kaukana ulkomaillakin.

Vuonna 1852 hän rupesi vielä toimittamaan sanomalehteä „*Oulun viikkosanomat*“, joissa oli kirjoituksia ja tietoja taloudellisen y. m. elämän alalta. Täytyy ihmetellä Lönnrotin suurta työkykyä. Ei ollut helppoa Kajaanista saakka toimittaa sanomalehteä, joka painettiin Oulussa. Matka oli sinne pitkä ja postinkulku hidas. Eikä sanomalehdillä siihen aikaan ollut paljon tilaajia. Mutta rakkaus isänmaahan ja kansaan antoi hänelle voimia työskentelemään sen kohottamiseksi sivistyksen valoon. „*Oulun Viikkosanomien*“ toimittamisen teki vaikeaksi myös v. 1850 julkaistu painoasetus (= laki). Tällä asetuksella kielsi hallitus *suomenkielellä* painattamasta mitään muuta, kuin uskonnollisia ja taloudellisia (= maanviljelystä, karjanhoitoa, teollisuutta) kirjoituksia. Se oli kovin väärä ja surkea laki. Hallitus ei tahtonut antaa suomenkieliselle kansalle luettavaksi mitään muuta, kuin uskonnollisia kirjoituksia, sekä maanviljelystä, karjanhoitoa ja muita taloudellisia asioita koskevia tietoja. Painoasiamies pyyhki pois „*Oulun Viikkosanomista*“ paljon kirjoituksia, eikä luvannut niitä painattaa. Kärsivällinen Lönnrot koetti kuitenkin kirjoittaa lehteensä monenlaisia hyödyllisiä asioita, vaikka ankara painoasetus oli aina esteenä ja kiusauksena. Mutta Lönnrot olikin sitkeä suomalainen. (Jatk.)

Samuli Paulaharju

50 vuotias.

Samuli Paulaharjun nimi tunnetaan maassamme kaikkialla, missä kirjallisuutta viljellään. Harvat tiennevät, että hän on käsitöiden, piirustuksen

y.m. aineiden opettaja Oulun kuuromykkäinkoulussa. Mutta kaikki tietävät, että hän on erittäin innokas kansamme ja varsinkin lappalaisten muinaisuuden tutkija ja etevä kirjailija.

Samuli Paulaharju syntyi torpan lapsena Kurikassa. Opintulaisena pääsi hän Jyväskylän seminaariin. Pääsi kansakoulunopettajaksi v. 1901

ja kuuromykkäinopettajaksi Ouluun v. 1904 oltuaan sitä ennen opintomatalla Tanskassa, Ruotsissa ja Norjassa sekä kotimaassa. Siinä hra Paulaharjun elämäkerta.

Mutta hra Paulaharju on ollut innokas kansanmuinaisuuden tutkija. 25 vuotena on hän väsymättönnä kesäisin kiertänyt Suomea ristiin ja rastiin, käynyt Karjalan sydänmailla, Kainuussa, Kuolassa, Ruijassa, Lapissa y.m., kerännyt kansanrunoja ja harvinaisia sanoja, kirjoittanut muistiin vanhoja asioita, valokuvannut ja piirustanut maisemia, taloja, kirkkoja, hautausmaita, ihmisiä, työkaluja ja kaikenlaisia muita esineitä. Matkojensa ja tutkimustensa tuloksena on hän julkaissut monta arvokasta kirjaa, saavuttaen niillä yleistä tunnustusta ja raivaten itselleen tien kirjailijaimme eturiveihin. Totta on mitä eräässä sanomalehdessä hänestä kirjoitettiin 50 vuotispäivän johdosta: „Paulaharju on niitä n.s. „tekijämiehiä“, jotka synynnäisen lahjakkuutensa ja taidokkuutensa ja innostuksensa avulla kykenevät omin voimin pääsemään tunnustusta ansaitseviin, isänmaalle hyödyllisiin työtuloksiin. Kun hän nyt parhaissa voimissaan ja innostuksen ollessa heikentymättömänä viettää elämänsä puolipäivän hetkeä, voi hän sen tehdä tietoisena siitä, että hänen työnsä ymmärretään antaa täysi tunnustus.“

Herra P. on joskus ilahuttanut kuuromykkiäkin kynänsä tuotteilla. Joululehtiimme olemme häneltä saaneet hauskoja kertomuksia ja kuvia. Kiitollisina yhdyimme onnitteluihin merkkipäivän johdosta, vaikkakin myöhästyneinä.

Kaksi syntymäpäivää.

Huhtikuun 12 p:nä täytti Oulun kuuromykkäinkoulun asuntolan johtajatar, neiti *Ellen Drake* 50 vuotta ja kaksi päivää myöhemmin saavutti koulun veiston ja piirustuksen opettaja, herra *Samuli Paulaharju*, saman iän.

Aikaisemmin Oulun kuuromykkäinkoulusta lähteneet oppilaat eivät tunne neiti Drakea. Viimeisiin jatkokursseihin osaaottaneet oppilaamme ovat hänet nähneet. Mutta viimeisinä vuosina maailmalle lähteneet oppilaamme sekä kaikki nykyiset tuntevat hänet hyvin ja tietävät, että hän niin paljon rakastaa kuuromykkiä ja että hän on valmis vaikka minkälaisiin uhrauksiin heidän hyväksensä. — Neiti Drake on syntynyt Rautalammin pitäjässä 1875. Kun hänen vanhempansa hänen aivan pienenä ollessaan kuitenkin asettuivat Helsinkiin asumaan, niin voimme sanoa, että hän on Helsingin lapsia. Ensin hän, kuten muutkin pikku työt, kävi kansakoulua ja tuli sittemmin Suomalaisen Yhteiskoulun oppilaaksi. Yläluokilla ollessaan hän sairastui ankaraan tautiin, joka pakotti hänet keskeyttämään koulunkäyntinsä. Kun hän tointui tästä sairaudesta, joutui hän Karjalaan, jossa hän oli kotiopettajattarena useissa perheissä. Muutamien vuosien kuluttua hän siirtyi takaisin Helsinkiin. Hänen kotonaan oli useita häntä nuorempia siskoja ja kun koti ei ollut varakas, täytyi neiti Draken ryhtyä työhön voidakseen auttaa kotiansa. Useita vuosia hän oli Pohjolan konttorissa. Mutta konttorityö ei tyydyttänyt häntä. Kaiken aikaa kyti hänessä halu saada suorittaa ylioppilastutkinto voidakseen sitten hospiteerata jossain seminaarissa ja sitten antautua työhön kuuromykkäin hyväksi. Vihdoin toteutui tämä toive. Hän suoritti ylioppilastutkinnon keväällä 1907 ollen siis ylioppilaaksi tullessaan 32 vuoden vanha. Seuraavana keväänä hän valmistui kansakoulunopettajattareksi Rauman seminaarissa ja syksyllä 1908 hän aloitti kuuntelua Turun kuuromykkäinkoulussa. Täällä hän suoritti käytännölliset ja tietopuoliset kokeet keväällä 1910 ja siitä asti hän sitten on ollut kuuromykkäinopettajana. Suurimman osan opettajattarena olonsa aikaa on hän toiminut Turun kuuromykkäinkoulussa. Ouluun hän siirtyi syksyllä 1918, jossa hän yhden vuoden toimi viransijaisena. Lukuvuotena 1919—1920 hän oli Turun kuuromykkäinkoulun v.t. johtajana. Keväällä 1920 hänet nimitettiin Oulun kuuromyk-

käinkoulun opettajattareksi ja siirtyi siitä virasta asuntolan johtajattareksi, jona hän edelleenkin on. — Neiti Drake on kuin luotu ohjaamaan pienten kuuromykkäin kasvatusta asuntolassa. Rakkaudella ja väsymättömällä innolla hän työskentelee pienten holhokkiensa parissa. Raskasta on pienen kuuromykkälapsen erota kodistaan kouluun joutuessaan. Mutta asuntolassa hän löytää äidillisen ystävän, joka ystävällisellä kohtelulla tekee eron kodista helpommaksi. Ja niin tavallisesti käy, että pieni kuuromykkä, joka lukukausien lopussa hartaasti odottaa pääsyä kotiin armaan äidin luokse laskien jokaisen päivän, siellä kotona alkaa yhtä hartaasti laskea päiviä siihen, kun hän taas pääsee Ellen neidin luokse. Olen varma siitä, että neiti Drake, jos hän joskus siirtyy johonkin maamme eteläisempään kouluun — sinnepäin hänen mielensä näkyy palavan — siellä liikutuksella on muistava niitä kirkkaita lastenkatseita, jotka Oulun kuuromykkäinkoulun asuntolassa luottavina ja rakkaudesta säteillen häneen kiintyivät. Ja minä uskon senkin, että Jumala on siunaava sitä kylvöä, minkä hän asuntolan lasten sydämiin kylvi.

Syntymäpäiväänsä vietti neiti Drake hyvän ystävättärensä, neiti Ellen Ljungbergin, luona Rauhalla. Mutta kun hän sitten pääsiäisloman loputtua saapui kotiinsa täällä Oulun asuntolassa, niin se oli kukkien vallassa. Työtoverit olivat antaneet kieloilla täytetyn kristallimaljan, hänen luokansa oli hankkinut hänelle pienen kristallivaasin, jossa myös oli kieloja, asuntolan väki oli antanut upean kukan ja hänen täällä olevat ystävänsä myös kukkia.

Huhtikuun 14 p:nä vietti herra *Samuli Paulaharju* syntymäpäiväänsä pienessä kirjailijakodissaan, josta olen hankkinut kuvan Kuuromykkäin Lehdessä julkaistavaksi. Varhain aamulla herättivät hänen omaisensa hänet tuolla kauniilla virrellä: „Mun silmän', käten' nostan ain ylös mäkihin!“ Paljon lahjoja, paljon kunnian- ja ihailunosoituksia sai herra Paulaharju osakseen syntymäpäivänään, mutta eiköhän vaan tuo omaisten laulama virsi hänestä tuntunut parhaimmalta kai-

kesta siitä, mikä hänen osakseen sinä päivänä tuli. Jos oikein tunnen vanhan, hyvän työtoverini, niin luulen, että nuo vaatimattomat sävelet nostattivat kyneleet hänen silmiinsä. Sitten alkoi onnittelujen tulva. Postimies toi kantamuksensa kirjeitä ystäviltä ja entisiltä oppilailta. Hyvät olivat tietysti ystävien kirjeet, mutta erikoisella ilolla näytti Samuli herra vierailleen pitkin päivää entisten „poikiensa“ lähettämiä kuvakortteja, joihin nämä olivat kirjoittaneet ystävälliset onnittelunsa. Hyvin mahdollista oli, että joku kielivirhe oli niihin pujahtanut, mutta täydestä ne vaan kävivät. Sähkösanomapojalla oli useasti asiaa päivän mittaan pieneen kotiin Ala-Laanelassa.

Huomattavat tiedemiehet olivat muistaneet uuteraa tutkijaa ja etevää kirjailijaa onnitteluillaan. Yksi opetusministerikin lähetti onnittelunsa. Aamupäivällä saapuivat työtoverit Oulun kuuromykkäinkoulussa onnittelemaan. He toivat kauniin paperiveitsen sekä kukan. Ja meidän siellä ollessamme täyttyi kirjailijakoti ihanilla kukilla. Minusta tuntui, että nuo kukat oikein kuin hymyilivät ja rehentelivät päästessään somistamaan kaunistaa työhuonetta, jossa muuten on niin hiljaista. Kirjoituskoneen hiljainen räminä ja kynän kahina paperilla häiritsevät vain jokapäiväisissä oloissa hiljaisuutta. Muistui mieleeni erään suuren kirjailijattaren sanat: „Ne, jotka kulttuurityötä harjoittavat, tekevät siunattua työtä.“ Kun sitten hankkiuduin kotiin, niin en malttanut olla kääntymättä katsomaan tuota pientä taloa tuossa maantien varressa. Ei voinut tuo vaatimaton mökki, johon herra Samuli Paulaharju ja hänen Jenny rouvansa — hänetkin Te kuuromykät kaikki tunnette — laativat kotinsa, ennen aavistaa, että siitä kerran oli tuleva majakka elämän suurella merellä, pieni loisto, joka säteilee ympärilleen tietoja kansamme vanhasta kulttuurista. Ja tuota pientä asumusta katsoessani hymyilivät ihanat kukat uutimien lomasta. He olivat mukana luomassa loistoa ja iloa isännän juhlapäivälle, olivat ilahduttamassa häntä. Ja sen ilon hänelle niin sydämeni pohjasta soin. Iloitsin hänen mukanaan.

Kirjallinen työ on herra Paulaharjulle rakas. Te kuuromykät ette kaikki ehkä voi seurata hänen voittojaan sillä alalla. Mutta Teille on aivan yhtä tärkeätä, että hän on ollut Teille hyvä opettaja. Tarkkaa työtä hän on Teiltä kyllä vaatinut, mutta Te ymmärrätte kyllä, että hän tarkoitti Teidän parastanne. Hän tiesi, mitä Te ette koulussa ollessanne vielä jaksaneet ymmärtää, nimittäin, että elämä on sellainen, ettei se yhtään sääli kuuromykkää, vaan että kuuromykkäinkin täytyy tehdä hyvää ja kunnollista työtä voidakseen tulla toimeen kilpailussa. Tätä teroitti Samuli herra mieliinne ja nyt Teillä on siitä sulaa hyötyä. Kiitollisin mielin muistatte nyt häntä. Kun koulu johtuu mieleenne, niin me, Teidän opettajanne, kuljemme muistonne katseen editse. Ja minä tiedän, että silmiinne tulee aivan erikoisen lämmin

Samuli Paulaharjun kotitalo.

hohde, kun Samuli herran silloin näette. Ja sen hän ansaitsee. Yli kaksikymmentä vuotta on hän ohjannut poikien käsítőitä ja hoitanut piirustuksen opetusta vanhassa koulussanne. Suokoon Jumala, että hän vielä kauvan sillä paikalla kestäisi.

Edw. Lück.

Viittomakielen opetus k.m. puhekouluissa.

Jo ennen on tässä lehdessä kerrottu, että kaikissa pohjoismaissa, Tanskassa, Ruotsissa ja Norjassa, sekä myöskin Saksassa ovat kuuromykät ruvenneet vaatimaan, että kuuromykkäin puhekouluissa ruvettaisi opettamaan oppilaille myöskin viittomakieltä. He luulevat, että oppilaat siten oppisivat enemmän. Ja he toivovat, että kaikki k.m. siten oppisivat viittaamaan samalla tavalla. Näin kuuromykillä suurissa kokouksissaan y.m. olisi helpompi ymmärtää toinen toisiaan sekä kokouksen esitelmiä, puheita, keskusteluja j. n. e. Kuuromykkäin vaatimuksia ovat ruvenneet kannattamaan myös eräät opettajat sekä matkapapit, jotka paljon liikkuvat vanhempien k.m:n piireissä ja yleensä ovat monenlaisessa toiminnassa k.m:n kanssa elämän eri aloilla.

Tämä kysymys oli myös keskustelunalaisena viime kesänä III:ssa pohjoismaisessa kuuromykkäin kokouksessa Trondhjemissa. Siellä syntyi tästä asiasta kiivas keskustelu, jonka kuluessa puhuttiin paljon ymmärtämättömiä puheita sekä moitittiin k.m. puhekouluja, kun niissä ei opeteta viittaamaan, vaan päinvastoin viittaamista vastustetaan, jopa joskus on lyöty sormillekin kun oppilas puhuu kiellettyä viittomakieltä.

Varsinkin Trondhjemien kokouksen jälkeen ovat pohjoismaiden K.m. Lehdet olleet täynnä kirjoituksia viittoma- ja puhekielen suhteista toisiinsa. Liikuttavalla tavalla monet k.m:t esittävät kuinka tarpeellista olisi, että puhekouluissa jonkunverran ja joillakin asteilla käytettäisi viittomia, niin että oppilaat silläkin tavalla oppisivat ajatuksensa ilmaisemaan ja toisten ajatuksia ymmärtämään. Myöskin eräät k.m. papit ovat siitä kirjoittaneet ja kannattavat ainakin osaksi kuuromykkäin vaatimuksia.

Kuuromykkien omista kirjoituksista ei käy selvälle, miten he tahtoisivat tämän asian järjestyksi. He eivät ole oikeastaan tehneet mitään varmaa ja selvää ehdotusta. Pitäisikö opettaa viittomakieltä alaluokilla vai yläluokilla j.n.e. Sitä he eivät ole selvästi sanoneet. Mutta kiivaasti he vaan vaativat viittomaopetusta otettavaksi puhekoulujen lukujärjestykseen.

Norjan Kuuromykkäin Liiton vuosikokouksessa Trondhjemissa viime kesänä oli tämä kysymys sitten myös keskusteltavana. Kokous, jonka pu-

heenjohtajana toimi k.m. opettaja Joh. Berge, päätti tehdä esityksen tästä asiasta Norjan hallitukselle. Syksyn kuluessa lähetettiin Liiton puolesta hallituksen kirkollisministeriöön anomus, joka sisälsi seuraavat kaksi pontta eli vaatimusta:

1) *Norjan kuuromykkäin Liiton vuosikokous huomauttaa, että koko maalle yhtenäinen k.m. viittomakieli on tarpeellinen ja että sellainen olisi mitä pikemmin aikaansaotava.*

2) *Vuosikokous vaatii, että kuuromykkäin viittomakieltä on opetettava Norjan k.m. koulujen oppilaille ja että sitä puhekielen ohessa on opetuksessa käytettävä. Tästä johtuu, että k.m. koulujen opettajain on opittava käyttämään ja ymmärtämään viittomakieltä.*

Tällainen anomus on nyt tehty Norjan kirkollisministeriölle. Ministeriö ei ole tahtonut päättää mitään tuon anomuksen johdosta, vaan on ensin kysynyt kuuromykkäinkoulujen johtajain ajatusta asiasta. Osion k.m. koulun johtaja Anderson on jo lähettänyt hallitukselle vastauksensa. Tästä vastauksesta painatamme nyt suomalaisten lukijaimme luettavaksi osia. Sillä joht. Andersonin kirjoitus on erittäin hyvä ja antaa se paljon ajattelemisen aihetta sekä kuuromykille että heidän opettajilleenkin. Näin kirjoittaa johtaja Anderson:

„Norjan K.m. Liitto vaatii, että viittomakieltä opetettaisi ja käytettäisi k.m. puhekouluissa. Tämä vaatimus antaa paljon ajattelemista opettajille, jotka vuosimääriä ovat koettaneet miettiä miten parhaiten voisivat henkisesti kehittää kuuroja lapsia, joita kouluihin tuodaan. Tämä vaatimus toimeenpanisi tavallaan „vallankumouksen“ k.m. koulujen opetuksessa. Ja jos se toteutetaan, olisi siitä seurauksena, että kuuromykät joutuisivat vielä enemmän kuin tähän asti eroitetuiksi kuulevain yhteydestä. — — Viittomakieli ja puhekieli ovat aivan erilaatuiset. Kaikkia puhekielen sanoja ei voi viittomalla ilmaista. Eikä kaikkia viittomia voi puhekielellä lausua. Viittomakielellä on toinen rakenne ja sillä on toisenlaiset ilmaisukeinot kuin puhekielellä. Siksi on esim. kovin vaikeata tulkita puhekieltä viittomakielelle. Tanskalainen k.m. Becker ja ruotsalainen Fondelius esim. ovat erinomaisen „kaunopuheisia“ viittomakieltä puhussaan. Mutta kuuluu olevan kovin vaikeata tulkita heidän viittomiaan puhekielelle. — — Puhekoulujen tarkoitus on opettaa oppilaille heidän äidinkieltänsä, niin että he sen avulla voivat tulla toimeen elämässä yhteiskunnan jäsenenä. Koulun tarkoitus myös on antaa oppilaille tietoja, sivistystä, niin että he tulisivat kelvollisiksi ihmisiksi. Mutta sivistyksen tarvitsevat kuuromykät hyvän kielitaidon, eli: heidän täytyy hyvin ymmärtää puhuttua, kirjoitettua ja kirjoihin sekä sanomalehtiin painettua sanaa. Ja heidän täytyy itsensä osata ilmoittaa ajatuksensa puhumalla ja kirjoittamalla. Tämän oppimiseen tarvitsevat oppilaat koulussa kokonaan ne

vuodet, sen ajan, minkä koulu aika kestää. Jos vaaditaan, että puhekoulussa vielä pitää opettaa kaikille kuuromykillä yhteistä ja kaunista viittomakieltä niin häiritsee viittomakieli puhekielen oppimista. Se vie voiton puhekielestä, sillä oppilaat varmaan käyttäisivät mieluummin viittomakieltä, se kun on helpompaa. Puhe- ja viittomakielen rinnattain opettaminen estäisi oppilaitten kehitystä. — Tätä eivät kuuromykät itse voi käsittää. Eikä ole ihmeäkään, etteivät he sitä ymmärrä. Mutta luulen useimpien k.m. opettajain olevan yksimielisiä kanssani tässä asiassa.

En tahdo halveksia viittomakieltä. Koetan lausua ajatukseni tässä siitakin.

On luonnollista, että k.m. rakastavat viittomakieltä. Sen ymmärtää jokainen, joka on koettanut eläytyä kuurojen asemaan. Oli aika, jolloin k.m. koulussa — varsinkin Saksassa ja saksalaismaailmissa k.m. kouluissa muissakin maissa — ankarasti viittomakieltä vastustettiin. Uskottiin, että puhekielen oppiminen voisi poistaa kuurouden haitat ja sentähden tahdottiin hävittää viittomakieli. Siksi oli opettajia kielletty viittaamasta. Ja jos oppilaat keskenään viittailivat saattoi tapahtua, että siitä heitä rangaistiin. Viittomakieltä pidettiin *aistiviallisten* kielenä. Se tahdottiin siis juurineen repiä pois puhekielen tieltä, joka muka kohottaisi kuurot kuulevien tasolle. Luulen, että noitten aikojen muistot nyt ovat herättäneet kuuromykkien keskuudessa vaatimuksen viittomakielen nostattamista oppiaineeksi kouluihin. Mutta luulen, ettei nuorilla, nykyaikaisen k.m. koulun käyneillä ole sama käsitys kuin noilla vanhemmilla, jotka kävivät koulua vv. 1880—90.

En luulisi olevan nykyaikaisissa k.m. kouluissa montakaan opettajaa, joilla olisi enää tuo entisäikainen käsitys viittomakielestä. Uskon monien olevan kanssani yksimieliset siitä, että olisi sekä tyhmää että sydämetöntä poistaa viittomakieli kuuromykkäin keskinäisestä seurustelusta. Täytyy myöntää, että viittomakieli on kuuromykillä paljon luonnollisempi ja helpotajuisempi, kuin puhekieli. Monet sanovatkin viittaamista kuuromykkien „äidinkieleksi“. Mutta äidinkieli on se vain niille lapsille, joitten (kuurot) vanhemmat sitä käyttävät. Ja sellaisia ei ole paljon. Mutta kaikkien kuurojen lasten on niin helppoa muodostaa itselleen viittomakieli muodostelemalla käsiensä liikkeillä ilmaan esineitten kuvia ja tapausten piirteitä. Näin syntyvät „luonnolliset viittomat“. Nämä „luonnolliset viittomat“ ovat hyvin havainnolliset ja ilmeikkäät sekä helposti opittavat. Niitten käyttäminen ei vaadi paljonkaan ajatustyötä, vaan käy niillä „puhuminen“ kuin itsesääntä. Siksi kuurot sanovatkin, että he ajattelevat paljon nopeammin viittomakielellä kuin tavallisella puhekielellä ja että he viittaamalla voivat paljon pikemmin ilmaista tarpeensa, ajatuksensa ja tunteensa kuin suulla puhumalla. *Viittomakieli on heidän sydämensä kieli.* Siitä ovat

kaikki kuurot yksimieliset. Eikä meillä ole syytä epäillä sitä. On helposti ymmärrettävää, että he viittomakieltänsä rakastavat ja arvossa pitävät.

Selvyyden vuoksi mainitsen vielä, että kuurot lapset seurustelemalla toisten kuurojen kanssa oppivat viittomakieltä aivan niinkuin kuulevat lapset oppivat puhekieltä ymmärtämään ja käyttämään. Luonnollisestikin voidaan siten monia asioita oppia ja tietoja saada. Eikä mikään estä kuuroja selvästi ajattelemasta viittomakielelläkin. Että se on sängen muutoköyhää ei voi olla esteenä. Kaikki uudemmat kielet ovat muutoköyhempinä kuin vanhat. Viittaamalla voidaan käsitteet saada yhtä selviksi kuin puhumallakin. *Mutta siinä tapauksessa täytyy kielenkäyttäjällä olla hallussaan niin monta yhtä hienoa ja vivahdusrikasta viittomaa, merkkiä käsitteille, kuin puhekielellä on sanoja ja sananmuotoja.* Ken pystyy siihen?

Olen tahtonut huomauttaa ylläolevasta, sillä luulen, että kuuromykkäin kouluväen piireissä yleensä on vallalla huono käsitys viittomakielestä. Meidän täytyy muistaa, että viittaaminen on kuuroille helppo ja luonnollinen tapa ilmaista ajatuksiaan ja tarpeitaan. Monet kuulevat henkilöt, jotka vuosikausia ovat olleet kuurojen kanssa tekemisissä ovat lausuneet, etteivät olisi tulleet toimeen ilman viittomakieltä.

Täytyy myös muistaa, että meidän kiellemme, puhekieli, ei koskaan voi tulla kuuroille samanarvoiseksi kuin meille, kuuleville. Puhekieli on kuitenkin aina riippuva kuulokyvystä. Ja siksi suulla puhuminen on kuuroille aina vaikeampi ja köyhempi ajatuksen ilmaisutapa, kuin meille kuuleville, vaikkakin kuuro olisikin opetettu puhumaan erinomaisesti ja lukemaan huuilta hämmästyttävän hyvin ja vaikka hän ymmärtäisi jokaisen sanan merkityksen. Huuilta luettu puhe ei koskaan ole korvalla kuullun puheen arvoinen. Ei ole siis ihmeteltävää, että k.m. mieluummin käyttävät viittomakieltä. Ymmärrän hyvin, että monet heistä todella uskovat, että k.m. kouluopetuksesta olisi enemmän hyötyä heille jos siinä viittomakieltäkin käytettäisi. Mutta täten ei kuitenkaan vaikeudet ole voitettut. On vain tuotu yksi vaikeus lisää kuuromykkäinkoulujen työhön.

Mikä on surullisin seuraus siitä, että ihminen on kuuro lapsuudesta asti? Epäilemättä on pahin seuraus se, että kuuro lapsi tulee eristetyksi ympäristöstään. Hän ei voi olla yhteydessä häntä ympäröivien ihmisten kanssa. Hän on *henkisesti eristetty* heistä. Hänen on oltava yksin. Hän ei voi saada niitä tietoja, sitä opetusta, mitä kuuleva lapsi saa seurustelemalla ihmisten kanssa. Mikä on sitten kuurojen koulujen tehtävä? Se on: *hävittää tuo eristävä muuri, auttaa kuuro lapsi henkiseen yhteyteen ympäristönsä kanssa, saattaa hänet osalliseksi inhimillisestä sivistyksestä.* Tämä voi tapahtua kahdella tavalla. Koulu voi 1) kasvattaa oppilaansa sivistysyhteyteen kuuromykkätoverien kanssa, s.o. johtaa hänet sellaisten kohtalo-

toverien piiriin, joilta hän voi oppia ja jotka voivat kehittää hänen henkisiä voimiaan niin paljon kuin mahdollisuutta on. Tahi koulu voi 2) *kasvattaa oppilaansa sivistysyhteyteen kuulevien ihmisten kanssa*, s.o. opettaa hänelle puhekieli, puhuttu, kirjoitettu ja painettu äidinkieli sekä huulilta lukemisen taito ja kyky viljellä kirjallisuutta.

Jos k.m. koulu ottaa tehtäväkseen kasvattaa oppilaansa sivistysyhteyteen vain toisten kuuromykkien kanssa, niin riittää siihen viittomakieli. Mutta ei vain tuo luonnollinen, alkuperäinen viittomakieli, vaan kuuromykkien keskinäisessä seurustelussa tarvitaan lisäksi suuri joukko muita viittomia, n.s. *sovinnaisia* merkkejä, viittomia, joilla k.m.:t merkitsevät eri käsitteitä, esineitä, tapauksia y.m. Näitä viittomia oppivat k.m. toinen toisiltaan. Ne siirtyvät maasta maahan, edellisiltä sukupolvilta jälkeentuleville, henkilöiltä toisille. Ja niitä syntyy yhä uusia. Mutta vaikka k.m. olisi oppinut tällaisia sovinnaisia, yleisiä viittomia paljonkin, niin ei hän niillä kuitenkaan voi saada sanotuksi kaikkea, mitä suupubeella, eikä niin selvästi kuin puhutulla sanalla. Viittomakieli on kyllä havainnollinen, mutta se ei koskaan ole niin tuotettava eikä selvä kuin puhekieli.

Pitäisikö nyt puhekoulun ruveta kehittämään ja vaalimaan viittomakieltä niin, että sivistyneet k.m. sillä voisivat ajatuksensa ja tunteensa ilmaista? Siihen menisi liian paljon kallista aikaa. Ja silloin kuuromykät tulisivat yhä enemmän eristetyksi kuulevien yhteydestä. Sillä ainoastaan hyvin harvat kuulevat ihmiset ymmärtävät viittomista tahi haluavat sitä oppia. *Eikä viittomakiellellä ole minkäänlaista kirjallisuuttakaan*. Ainoastaan „elävät kuvat“ vastaavat jonkun verran viittomakielen kirjallisuutta. Ainoastaan viittomakieltä oppineet kuuromykät jäisivät siis kokonaan ulkopuolelle kuulevien ihmisten yhteydestä.

Vaikka myönnänkin, että viittomakieli on erittäin sopiva kuurojen keskinäisessä seurustelussa, niin on mielipiteeni kuitenkin se, että k.m. kouluissa pitää oppilaille opettaa *kuulevain puhekieltä*, niin että he sillä voivat tulla toimeen kuulevain kanssa niin hyvin, kuin voivat. Ja erityisesti on heitä totutettava *lukemaan kirjallisuutta*, sillä sen avulla he tulevat tekemisiin viisasitten ja hyvien ihmisten kanssa. Lukeminen voi ollakin kuuroille helpompaa kuin suullinen keskustelu kuulevan kanssa. Luettua on helpompi ymmärtää. Ullatavan monta esimerkkiä onkin olemassa siitä, kuinka koulunkäynyt kuuro lukemisen ja itseopiskelun avulla on kehittänyt ja rikastuttanut henkeään.

Nyt vastaavat kuurot minulle varmaankin: „me tahdommekin, että kouluissa opetetaan kuuroja lukemaan ja puhumaan. Mehän tahdomme, että kuurot niin paljon kuin suinkin pääsevät samalle tasolle kuulevien kanssa. *Emme ollenkaan tahdo, että koulut muutettaisi vain viittomakouluiksi.*“

Tiedän sen kyllä! Mutta luulen, etteivät kuu-

rot ymmärrä kuinka *mahdotonta on yhdistää viittoma- ja puhekieltä samassa koulussa opetettaviksi*.

Silloin viittomakieli varmasti vie voiton ja puhekieli jää syrjään. En usko, että samalla oppitunnilla voi opettaa lapsia suulla puhumaan ja viittaamaan käsillä. Jos oppilaat saavat viitata, niin eivät he viitsi enää puhua, joka on niin paljon raskaampaa. Sillä lapset eivät ymmärrä mikä hyöty heillä on suulla puhumisesta. Sen he vaan käsittävät, että viittaaminen on helpompaa ja hauskeempaa kuin puhuminen. *Suulla puhuminen tulee heistä ikäväksi ja vastenmieliseksi, eivätkä he sitä enää halua oppia*. Onko tämä nyt onnellista kuuromykkille? Onko parempi, että he koulunsa lopetettuaan viittaavat hyvin mutta puhuvat huonosti? Sen sijaan, että puhuisivat sanat hyvin ja oikeassa järjestyksessä he ääntävät ne huonosti ja panevat sanat tulemaan peräkkäin viittomakielen mukaan, niin ei heitä kukaan ymmärrä. Kun pitäisi esim. sanoa: „minun mielestäni oli juhla eilen illalla kovin kaunis“ niin ne viittomakielen mukaan sanovat: „juhla eilen ilta kaunis paljon ajatus minä“. —

Voi mainita, että on ollut olemassa jo ennenkin kouluja, joissa puhe- ja viittomaopetus on ollut yhdistettynä kuten kuurot nyt vaativat. Sellaisia kouluja oli noin vv. 1850—60—70, mutta tämä koulumuoto hyljättiin kun sitä ei pidetty sopivana. Vielä tänäkin päivänä on Amerikan Yhdysvalloissa kouluja, joissa käytetään n.s. „yhdistettyä opetustapaa“. Mutta sitä ei sielläkään ole yleisesti hyväksytty. Päinvastoin monet tuollaiset koulut on muutettu puhtaasti puhekouluiksi. Amerikassa on kyllä kuuroja, jotka innokkaasti kannattavat „yhdistettyä opetustapaa“. Siellä esiintyy samat vaatimukset kuin meilläkin. Mutta jos tulokset opetuksesta siellä olisivat olleet hyvät niin varmaan käytännölliset ja ennakkoluulottomat amerikalaiset olisivat kohta muuttaneet kaikki koulunsa yhdistetyn puhe- ja viittomaopetuksen kouluksi.

Kirjoituksestani näkyy, etten ole viittomakielen vastustaja, joka on niin tärkeä kuuromykkille. Mutta kun otan huomioon k.m. koulujen suuren päätehtävän, niin ei ole mielestäni sopivaa, että viittomakielikin otetaan oppiaineeksi puhekouluun. Käyttököön k.m.:t omassa juhliksaan, kokouksissaan ja keskeisissä asioissaan viittomakieltä niin paljon kuin tahtovat. Jos heitä haluttaa sitä kehittää, sivistää, rikastuttaa ja vaalia, niin varmaan se vähitellen heidän käyttämänään kehittyikin niin kauniiksi ja ilmeikkääksi, kuin heidän tarpeensa vaativat. Mutta koulun tehtävä on opettaa heille yleistä puhekieltä.

— —

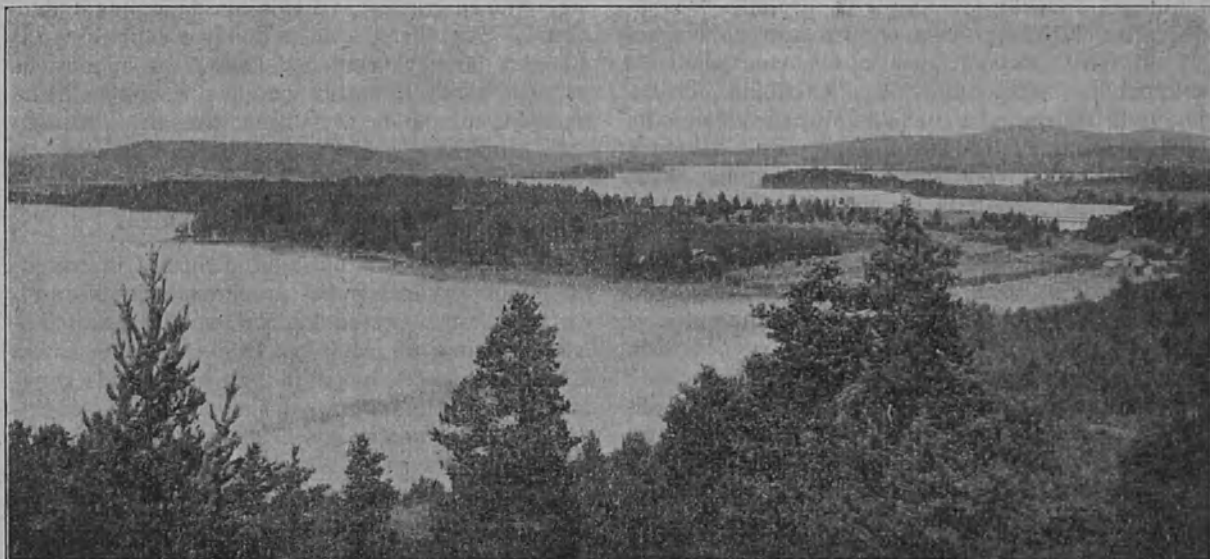
Lopuksi haluaisin kehoittaa kaikkia k.m. koulujen opettajia ottamaan n.s. luonnollisia viittomia avukseen sellaisissa tapauksissa, jolloin oppilas ei millään muulla tavalla ymmärrä mitä puhutaan. Kun opettaja esim. yhdellä ainoalla kädenliikkeellä

voi saada oppilaille selväksi tuntemattoman käsitteen olisi hän typerä jos hän ei sitä tekisi, vaan sen sijaan pakottaisi oppilasta uudestaan ja uudestaan lausumaan sanan, nimityksen, jota hän ei ymmärrä. Samoin olisi viittomia käytettävä kaikkien vasta kouluun otettujen oppilaitten kanssa. Tämähän on ainoa keino saada jotakin heille sanotuksi. Samoin on paikallaan antaa oppilaankin toisinaan luonnollisilla viittauksilla esittää kappaaleen oppikirjastaan osottaakseen onko hän ymmärtänyt lukemansa.

Olen siis sitä mieltä, että joissakuissa tapauksissa on viittomiakin puheopetuksen ohessa käytettävä. Mutta tämä ei ole ollenkaan samaa, mitä kuuromykät Trondhjemin kokouksessa vaativat. Siihen en halua itse suostua enkä ketään siihen kehoittaa kuuromyökkäin itsensä tähden.

Monesta syystä olen sitä mieltä, että k.m. koulujen opettajain pitäisi tutustua viittomakieleen. Mielestäni k.m. matkapapit voisivat ohjata heitä tässä ja ehdotan, että he toimeenpanisivat viittomakielenoppikursseja k.m. koulujen opettajille.

P. Anderson.

Maan laulu.

*Pelloissa, pelloissa voimat on suuret,
pelloissa turva on kansan ja maan.
Pelloissa ihmisen onnen on juuret,
kaikille antaa ne antimiaan.*

*Mullasta, mullasta ihminen luotiin
synnyssä maailman kaikkeuden.
Mullasta työllämme leipämme suotiin —
Kuollessa vaivumme helmahan sen —.*

*Katsele, ihminen, Luojasi työtä:
maaemon voima on loppumaton!
Vastahan taistele kohtalon yötä,
maaemo kutsuen huutanut on:*

*Aatraham, aatraham tarmolla tartu,
maaemon onneen ohjaile ties!
Peltosi turvissa kasva ja vartu,
maailman myrskyjä kestä kuin mies!*

Mikko Suuronen.

Eräs laivamatka.

Pohjois-Savossa pikkukaupungissa on laivasatamassa vilkasta liikettä. Kymmenkunta laivaa kelluu satamassa odotellen lähtövuorojaan kukin omalle reitilleen. Silloin tällöin kuuluu vihellyksiä laivoista kehoittaen matkustajia ajoissa saapumaan. Toisia jomenee ja toiset vielä odottelevat vuoroansa.

Matkustajien joukossa etelästä päin tulleesta junasta kiiruhtaa erääseen laivaan muuan k.m. tyttö. Hän on matkalla kotiinsa. Hän oli jättänyt meluvan suurkaupungin, (Helsingin) jossa oli yli vuoden ajan ollut. Hänen sydämensä sykkii ilosta tietäessään olevansa matkalla rakkaaseen kotiinsa.

Tyttö istahtaa kannelle lähelle savupiippua ja peräsintä. Laivan päälliköllä oli tapana hoitaa peräsintä. Harmikseen hän näki siinä nyt toisen

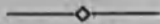

Ihme.

miehen, tuntemattoman miehen. Laiva antaa kimmakan viimeisen vihellyksensä ja irtaantuu sata-
masta ja lähtee kelluillen hiljalleen, sillä tuulee ja myrskyää. Tyttö etsii yksinäisyyttä huoma-
takseen tuttuja kasvoja kannella olevien joukosta. On jokunen vaan, vaan ei ole ennen heidän kans-
saan sanaa vaihtanut. Sentähden ei kaipaa hei-
dän seuraansa.

Laiva vain jyskyttään kulkee käyden välillä ole-
vissa laitureissa laskien matkustajia ja tavaraa mai-
hin ja ottaen toisia vastaan. Päällikkö häärailee
ja komentelee, mutta peräsintä hän ei tällä kertaa
hoitanutkaan. Laiva jo kulkee pitkässä joessa.
Tyttö laskeutuu alas kannelta kokkaan. Siellä
kohtaa hänet laivan päällikkö ja alkaa puhella ty-
tön kanssa. Tyttö huomaa, ettei siinä (kokassa)
ole muita kun he kaksi. Ja tyttökin alkaa innok-
kaasti puhua, sillä päällikkö on tuttu, oikeastaan
vähän sukua hänelle. Tyttö unohtaa, että pääll-
ikkö on tottunut ymmärtämään hänen puhettaan
ja puhelee liian kovasti, sillä hän luulee, että toi-
sen on vaikea kuulla, kun kone jyskyttää ja il-
massa vihuri vinkuu ja myrskyää. Tyttö vaan
puhelee edelleen innokkaasti ja kovalla äänellä eikä
huomaa alussa, että monta päätä kannelta kallista-
taa korvansa sinne päin. Hytin ovesta pistää kone-
enlämmittäjä poika nokisen, hiestyneen naamansa
tyttöön päin ja sen jälkeen tulee monta tukkijä-
kää hytistä näkemään kuka siellä niin kovasti huu-
taa ja mitähän hän puhelee. Muuan vanha harmaa-
seen sarkapukuun puettu körttiläisukkokin laskeu-
tuu kannelta alas kokkaan, hänkin utelemaan. Sa-
massa tyttö hätkähtää ja lause katkeaa, sillä hän
nyt vasta huomaa ja ymmärtää puhuneensa liian
kovasti ja nolostuu näiden utelijoiden edessä ja
kääntää katseensa ulapalle. Päällikkö selittelee,
että kun tyttö on kuuro, niin ei tiennyt puhua hil-
jemmin. Niin jätkät, koneenlämmittäjä poika ja
ukko hiipivät hiljalleen lämpöiseen hyttiin. Sil-
loin tyttö purskahtaa nauramaan ja nauru tarttuu
päällikköön ja hänkin nauraa, mutta vähemmin.
Kumpikin ymmärtää mistä tämä nauraminen joh-
tui. — Onneksi ei ollut ketään toista k.m. näke-
mässä tätä hauskaa juttua eikä tule arvaamaan-
kaan kuka oli hän. Se ilahuttaa häntä:

Pohjolan lapsi.

— **Tapaturma Ruukissa.** Äsken sattui Ruukissa ikävä
onnettomuus, jonka uhriksi joutui Vihannista kotoisin
oleva työmies Olli Alikoski. Meille on tapaturmasta
kerrottu seuraavaa:

Ruukinkosken sahalla työskentelevä Olli Alikosken kul-
kiessa rataa pitkin ja päästessä sahan vaihteelle ajoi ta-
kaapain veturi, joka iski häntä selkään, heittäen ratapen-
kereeltä alas luiskaan. Tällöin sai Alikoski pahoja ru-
jevammoja useaan paikkaan ruumistaan varsinkin rint-
kehään, selkään ja käsivarteen lievempiä. Syynä yliajoo-
n oli se, että tapaturman uhri oli kuuro, eikä kuullut vetu-
rin tuloa. Loukkaantunutta lähettiin viemään heti Ou-
luun sairaalaan ja on epätietoista jääkö hän henkiin. Ta-
paturman uhri oli n. 30 vuotias.

Eräitä vuosia sitten raivosi ankara sairaus, n.s.
"Espanjantauti" monissa maissa, Suomessakin.
Silloin tapahtui m.m. seuraava tapaus.

Hän oli ammatiltaan insinööri, nuori elämänsa-
luinen, huvittelunhaluinen, kuten niin monet muut-
kin hänen ikäisensä ja hänen asemassaan ovat.
Mutta sisäisesti oli hän tyhjä.

Elämän vakavuudesta ei hän mitään välittänyt.
Kuolemaa ei hän milloinkaan ajatellut. Hän mietti:
minä ehdin kyllä myöhemmin, vanhempana ajatella
vakavia asioita ja valmistautua kuolemaan.

Mutta silloin tapahtui, että kuolema astuikin
odottamatta hänen eteensä ja kuoleman mukana
tulivat vakavat ajatukset hänen majaansa. Hän
sairastui. Espanjantauti kaatoi hänet vuoteelle ja
lääkäri lausui, että molemmat keuhkot olivat vaa-
rassa. Hän oli kuoleman ja elämän rajalla — —.

Hän makasi kuumeisena ja tuskien painamana
vuoteellaan katsellen kuolemaa kasvoista kasvoi-
hin. Hän ymmärsi, ettei hän ollut valmis kuole-
maan. Koko hänen tyhjä, maailmallinen elämänsä,
tyhjä, turhat nautintonsa ja huvituksensa, koko
turhaan käytetty nuoruutensa, — miten surkeaa,
tyhjää, arvetonta kaikki! Ja kuolema —, mitä on
sen takana, mikä odottaa kuoleman virran tuolla
puolen, mitä on haudan takana?

Mitä tehdä? —

Hän antoi kutsua luokseen uskovaisen miehen
naapurista.

Kuinka olikaan nuori insinööri ennen pilkannut
tuota naapuria ja toisia uskovaisia heidän juma-
lanpelkonsa tähden! Heidän elämänsä oli insi-
nööristä tuntunut niin surulliselta ja raskaalta. Hän
oli luullut, että heidän raamatunlukunsa, laulunsa,
rukouksensa, hartaushetkensä ja kaikki muut me-
nonsa, että ne olivat niin ikäviä ja painostavia.
Insinööri ja hänen ystävänsä olivat aina ylenkat-
seellisesti puistaneet päätänsä uskovain harrastuk-
sille.

Mutta nyt tunsu nuori, sairas insinööri tarvitse-
vansa heitä. Hän ajatteli heistä nyt toisella ta-
valla. Hänestä tuntui niin hyvältä ja turvalliselta
kun uskovainen naapurin mies istui hänen sairas-
vuoteensa vieressä ja puhui hänelle Jumalansanaa
kuin lapselle. Ja niin tapahtui siinä kaksi ihmettä:
nuori insinööri ei kuollut, vaan säilyi eloon. Ja
toinen ihme oli se, että hän löysi Jumalan, että
hän palasi Jumalan yhteyteen, josta jo oli niin
kauas poistunut. Hänestä tuli uskovainen mies
joka oli antanut Jumalalle sydämensä ja koko
elämänsä — —.

Kun viimeksi näin hänet laivalla, joka lähti sata-
masta matkalle, heilutti hän minulle hattuaan ja
huusi: nyt en enää koskaan lähde matkalle ilman
Uutta Testamenttia taskussani!

Tämä on mielestäni — ihme.

(Suom. tanskasta, Hombeck)

URHEILUOSASTO

Retkeily.

Ihmisen elämää verrataan usein matkustamiseen ja ihmismisestä sanotaan, että hän on vieras ja muukalainen maan päällä, aivan kuin matkustaja, joka kulkee kohti taivaallista kotia.

Jos kerran elämää on verrattu matkustamiseen, on varmaan matkustamisella, retkeilyllä ja opintomatkoilla myös merkitystä elämälle. Varsinkin kuuromykkäille, joiden oppimismahdollisuudet ovat rajoitetummat kun kuulevilla, on retkeilyllä, kun se on oikein, tarkoituksenmukaisesti ja opettavaseksi järjestetty, paljon merkitystä.

Mikä on retkeilyn merkitys ja miten voidaan retkeilyjä järjestää, jotta ne todella olisivat hyödyksi.

Retkeilyyn voi helposti yhdistää voimistelun ja urheilun eri muotoja, kävelyn ja juoksun, talvella hiihdon, luistelun ja potkukelkka- vieläpä porourheilunkin, kesällä soudun ja uinnin. Hauskaa vaihtelua tuottavat silloin tällöin matkat laivalla, moottoriveneellä, junalla, automobiilillä, hevosella ja polkupyörällä, mutta retkeilyn alkuperäisin ja paras muoto on sittenkin jalkamatka.

Retkeily opettaa, kuinka hyvä on elää sen, jolla on matkallaan mukana vähän tavaraa, ja kuinka tärkeä on joskus irrottautua siitä, mihin me jokapäiväisissä oloissamme olemme liiaksi kiintyneet.

Hyvän toverihengen kehkeytyminen retkeilijäin kesken on suureksi avuksi itsekasvatukselle, sillä vaivalloiset retket paljastavat tavallisesti hyvin pian retkeilijäin huonot puolet ja luonteen heikkoudet, kärsimättömyyden, eripuruisuuden, itsehillinnän puutteen ja kaikki huonot tottumukset.

Retkillä me otamme joka hetki vastaan uusia vaikutelmia, jotka valtaavat mielen kokonaan ja sysäävät syrjään kaiken vanhan ja ummehtuneen. Elämä on silloin todella välitöntä, rikasta, luonnollista ja tervettä. Kuta pitempi retki, sitä parempi.

Edelleen lisätään retkillä tietoja, avarretaan näköpiiriä ja opitaan itseapua. Yhdessä tutkitaan kyliä, kaupunkeja, ja taloja, kirkkoja, linnoja, museoita, koteja, saunoja, kaitoja, lähteitä, ilmoja, koskia, vuoria, metsiä, soita, polkuja, järviä ja jokia, kaloja ja lintuja, metsänpetoja ja ihmisiä, tarkkaillaan ja vertaillaan toisiinsa eri paikkakunnilla kohtaamiamme erilaisia esineitä, tapoja ja elämäkokemuksia. Kaikesta tästä tehdään muistiinpanoja, joista myöhemmin on suurta huvia ja hyötyä.

Retkeilyä varten täytyy laatia perinpohjainen suunnitelma. Sitä varten täytyy myös huolellisesti valmistautua.

Meidän täytyy oppia säästämään varoja, kieltäytyä huvituksista ja tarpeettomista menoista voidaksemme saada kokoon retkeilyyn tarvittavat varat. Opintoretkien tarkoituksena ei ole opettaa meitä tuhlaamaan, vaan säästämään ja oikein käyttämään varojamme.

Isänmaamme tarjoaa paljon paikkoja, historiallisia ja

luonnon nähtävyyksiä ja kaupunkeja sekä muita merkki-paikkoja, jonne voimme suunnata matkamme. Ne voidaan myös järjestää kokousten ja eri tilaisuuksien yhteyteen.

Kaikkialla, missä liikumme, tulee meidän esiintyä hilytysti, siivosti ja jalosti, ettemme ole kuin joutilaat kulurit, vaan kuten vaeltavat ritarit ja ristiretkeläiset, joilla on mielessänsä pyhät matkat. Meidän tulee edustaa joka paikassa yleviä aatteita ja korkeata sivistystä. Silloin on retkeilystämme hyötyä myös niille henkilöille, joita matkallamme tapaamme.

Retkeily on tahdonvoiman ja luonteen korkeakoulu. „Retkeily on ollut kehitykselleni paras koulu“, on tanskalainen sadunkirjoittaja Hans Christian Andersen sanonut. Ja jos meillä on oikeaa retkeilymieltä, herättävät vaelluksemme meissä oikeata isänmaanrakkautta.

Yrjö Karilas.

Katsaus

KUL:n toimintaan 5-vuotisajalla.

(Jatk.)

Jos heitämme yleisilmäyksen KUL:n toimintavuosien yli ja teemme vertailuja kuuromykkäurheilun tasosta ennen Liiton olemassaoloa, täytyy hämmästyä eroa. — Ennen Liiton olemassaoloa oli seurain toiminta koko maassa hapuilevaa ja epävarmaa. Urheilun harjoituksessa ja seuratoiminnassa ei noudatettu mitään sääntöä, vaan jäi kaikki sattuman varaan. Niinpä olikin esim. kilpailuihin valmistautuminen ja niissä esiintyminen toisinaan aivan harmittavan huolimaton ja velttoa. Tulokset tietysti silloin jäivät sen mukaisiksi. Tämä tällainen ei suinkaan ollut omiaan kohottamaan urheilua k.m. keskuudessa, vielä vähemmän k.m. — urheilua kuulevan yleisön silmissä. Tästä tilanteesta saattaa ainoastaan koko maan k.m. urheiluelämää seuraava ja valvova järjestö, pelastaa nousevan kuuromykkäurheilumme. Kuuromykkäin keskuudessa on ollut ja on yhä vielä kätkössä monta hyvää urheilijaa, ja heidän esille vetämisen on KUL myös ottanut ohjelmaansa. Niinpä on heitä useita etsitty ja kehitetty oikean urheiluhengen merkeissä toisille esimerkiksi, opiski ja kannustimeksi. Tätä toisinaan epäkiitollistakin tehtävää ei Liiton ole tarvinnut katua, sillä urheilutaso viimeisen neljän vuoden sisällä on suuresti noussut entisestään ja lisäksi esimerkit innostaneet lukemattomia k.m. nuorukaisia urheilun. KUL:lla onkin nykyään verraten vahva urheilijajoukko. Vuosina 1921 ja 1924 on KUL hyvällä menestyksellä ottanut osaa Pohjoismaisiin k.m. kisoihin, joista edelliset Liitto sai järjestettäväkseen. 1921 kisoissa voitti Suomi ylivoimaisesti, mutta 1924 jäi Norjasta 1 pisteen jälkeen, sijoituen toiseksi. Sitäpaitsi on Liitto järjestänyt kahdet yleiset urheilujuhlat omissa nimissään S.K.Liiton juhlain yhteydessä, Jyväskylässä 1920 ja Mik-

kelissä 1923. Paitsi rata- ja kenttäurheilua kuuluu KUL:n kilpailuohjelmaan vielä hiihto, jossa vuosittain järjestetään mestaruuskilpailut. Painia ei Liitossa enään harrasteta, lukuunottamatta joi-takin yksityisiä kuuromykkäiä, jotka kuulevain seu-roihin kuuluvina sitä harjoittavat. Myös useille muille aloille on kuuromykkäin urheiluharrastus suuntautunut, vaikkakaan eivät ole sanottavimmin kunnostautuneet.

Perustamisvuodesta alkaen on KUL:n käytetä-vänä ollut erikoinen urheiluosasto Kuuromykkäin Lehdessä, missä säännöllisesti on julaistu urheilu-aiheisia kirjoituksia, neuvoja, kilpailuselostuksia y.m. Mutta tämä ei ajanpitkään tyydyttänyt yhä laajenevan toiminnan vaatimaa palstatarvetta, vaan oli Liittohallituksen ajateltava muita, laajempikan-toisia välineitä. Niinpä alettiin v. 1924 alusta julkaisemaan omaa Urheilulehteä, jota sitten kirjoituskoneella monistettuna, valmistettiin kappale jokaista jäsenseuraa kohti. Lehti ilmestyi 4:sti vuoden kuluessa, ja saavutti se yleisen tunnustuk-sen. Nyt, v. 1925 alusta lähtien ilmestyy lehti kerran kuukaudessa ja painetaan se monisteluko-neella, jonka Liitto tarkoitusta varten on hankki-nut. Tällä tavoin valmistettuna on lehti voitu tarjota tilattavaksi myös yksityisille.

Lukuisia neuvontamatkoja on Liittohallituksen toimesta vuosien aikana tehty maaseudulle, minkä lisäksi kerran on järjestetty neuvontapäivät Hel-singissä, toimihenkilöille, sitä silmällä pitäen että Liitolle saataisi kasvatettua kykenevä palkinto-tuomari- ja kilpailujen toimihenkilökunta.

Lisäksi on KUL useaan otteeseen kääntynyt maamme kuuromykkäin koulujen voimistelunopet-tajiston puoleen pyynnöllä, että he järjestäisivät vuosittain koulujensa oppilaille hiihtokilpailuja. Näihin kilpailuihin on KUL tarjoutunut kustanta-maan palkinnot, jotapaitsi se on lahjoittanut kou-luille kiertopalkinnon, jonka saa koulu, joka saa-vuttaa parhaan keskitason.

Tämä kaikki on kysynyt suunnattomia varoja, ja varmastikaan ei KUL olisi voinut näin laajassa mitassa valvoa kuuromykkäin urheiluharrastuksia, ellei se olisi toimintavuosinaan saanut Valtion Ur-heilulautakunnan käyttövaroista Smk. 5,000: — vuodessa.

Ulkomaiden k.m. urheiluseurain kanssa on Liitto ollut verrattain vilkkaassa yhteistyössä ja kirjevaih-dossa. M.m. KUL sai kutsun kuuromykkäin olym-pialaisiin Parisissa 1924, mutta täytyi kutsusta kieltäytyä tällä kerralla.

Muistaessa alkuvaikeudet ja tarkastellessa tehtyä työtä, ei voi muuta kuin tyydytyksellä todeta että kuuromykkäurheilu Suomessa on jo saanut vankan jalansijan. On kyllä vielä paljon puut-teellisuuksia ja epäkohtia, mutta nekin epäilemättä ajan mittaan poistuvat; kylvö on tehty ja ihme olisi ellei kuuromykkäimme joukossa löytyisi samanlaista ainesta kuin ovat ne jotka viime vuosi-na ovat niittäneet maallemme kunniaa kan-

sainvälisillä kilpakentillä. Suomalainen kuu-ro-mykkä on hidas innostumaan ja kehittymään, mutta kun hän kerran saa oikean otteen alastaan, on hän kyllä oikeata suomalaista visaa, sitkeä ja lan-nistumaton.

M. M.—n.

Ulkomailta.

— **Norja.** Suuri lahjoitus. Vuosi sitten kuoli Oslossa, Norjassa, eräs herra Ellofsen. Hän on tes-tamentissaan lahjoittanut 20,000 Norjan kruunua (noin 120,000 Smk.) kuuromykkille. Rahaston koroista jaetaan vuosittain 200—400 kruunun suuruisia apurahoja Norjan k.m:lle. Sama henkilö lahjoitti sokeille 20,000, raajari-koille 40,000 sekä „kainoille köyhille“ 60,000 kruunua. Jalomielinen lahjoittaja.

— **Ranska.** Nuoren, etevän ranskalaisen k.m. kuvan-veistäjän F. Crolardin toimesta pidettiin Parisissa tammik. 19—21 p:vinä taidenäyttely, johon tauluja, ku-vanveistoksia, piirustuksia y.m. taideteoksia olivat näyt-teille panneet k.m. taiteilijat Ranskasta, Espanjasta, Puo-lasta, Belgiasta, Hollannista, Tanskasta ja Argentinasta. Sanotaan että näyttely oli onnistunut. Monet taideteok-set olivat hyvin arvokkaita. Erityistä huomiota herätti kahden espanjalaisen k.m. veljeksien Valentin ja Ra-mon de Zubiauren taulut, jotka kuvasivat espanja-laisia talonpoikia. Samoin olivat puolalaisen k.m. Min-kowskyn maalaamat puolalaiset kansanelämän kuvauk-set onnistuneita. Tanskalainen Viggo Chr. Hansen oli pannut näytteille 4 piirrosta Danten-teokseen „Divina comedia“.

Tietoja kotimaasta.

— **Alavuden** kuuromykkät pitävät tavanmukaan kokouk-sen Jokivarren kylässä Naaralan talossa Helluntaina, 31 p:nä toukok. Hyvä ohjelma.

— **Kuopion kuuromykkäin yhdistys** toimeenpanee pii-rikokouksen helluntaipäihinä (toukokuun 31 ja kesäkuun 1 p:nä). Ohjelmassa on useita puheita, esitelmiä ja kes-kustelukysymyksiä y. m.

Kokous pidetään Kuopion Kuurojen koululla. Kuuromykkät ovat terverulleita Kuopion läheltä ja kau-kaa kokoukseen.

— **Kadonnut.** Palmusunnuntaina v. k. 5 päivänä illalla klo 8 jälkeen katosi kurom. Aleksanteri Murtoniemi matkallaan Säynätsaloon, jossa oli ollut työssä ja jonne oli pyrkimässä. Hän oli muutamain kurom. kumppa-neineen käynyt Vaajakoskella siellä olevia kuuromykkäiä tervehtimässä. Illalla sieltä palatessaan poikkesi hän matkallaan Kuokkalaan Säynätsalosta viime syksynä sinne muuttaneen voudin luo, jonka luona söi illallisen. Täältä johdettiin hänet Päijänteelle, mutta Säynätsaloon ei häntä ole kuulunut, niin että kaikesta päättäen hän on joutunut sulaan ja sinne hukkunut. Ruumista ei ole vielä löy-detty, vaikka on etsitty.

Murtoniemi oli lahjakas mies, kotoisin Lappajärveltä ja 38 vuoden vanha.

Tällä kerralla saapuu puhuiaksi m. m. Turusta herra *Elias Savisaari*. Kokoonnutaan 31 p. yhdistyksen huoneustossa (ruots. yhteiskoululla) Niitty- ja Kirkkokatujen kulmassa, josta lähdetään laivalle Perttulaan täsmälleen kello 12. Illalla palataan samoin kaupunkiin.

Seuraavan päivän ohjelmassa on käynti hist. museossa ja huviretki Karlbergiin ja Aulangolle.

Kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita! Yökortte-
reista huolehditaan. Hedusteluihin vastaa auliisti siht-
teeri Ida Ylén. Postimaksu 1:— seurattava kyselyä.

— **Mikkelistä.** Kotirehellisuus- yhdistyksen järjestämissä suurissa näytelyissä viime markkinoiden aikana Mikke-
lissä, maaliskuun 9, 10 ja 11 p. ihmettelivät monet näyt-
telissä kävijät erästä isoa, kaunista villalankamattoa, jonka
kolme Mikkelin kuuromykkäinkoulun ylimmän luokan
tyttöoppilasta olivat johtajatar Hevonpään johdolla valmis-
taneet. Matossa oli kauniit värit ja oli se muutenkin
erittäin hyvin ja huolellisesti solmittu. Näytelyn palk-
intolautakunta, joka arvosteli näytelyesineet ja antoi par-
haimmista töistä palkintoja, antoi maton kutojille, oppi-
laille Anna Kurjelle, Alma Latvalalle ja Fanny Oksaselle
kauniit kunniakirjat, jotka vastaavat 1 palkintoa, sekä jo-
kaiselle tytölle sitäpaitse 15 markan rahapalkinnot.

Kyllä tytöt olivat iloiset kun he tulivat kotiin asunto-
laan näytelystä ja mielellään he näyttivät saamiaan palk-
kinnoita tovereilleen. Kunnia sellaisille oppilaille, jotka
uhraavat joutoaikansa yhä ennemmän oppiakseen ja edis-
tyäkseen.

— **Suomen Aistivalliskoulujen opettajain Liiton** toi-
mesta pidetään Aistivalliskoulujen opettajain kokous joko
Turussa tai Helsingissä ensi kesäkuun alkupäivinä.

— **Karl Oskar Malmin** muistopatsasta varten on kou-
luhallitus luovuttanut paikan Porvoon k. m. koulun pi-
halle sekä pystyttämiskustannuksiin luvannut 1,000 mk.
avustuksen.

— **Pastori H. Nybergin** osoite kesä- heinä- ja elokuun
aikana on *Kuhmoinen*. Kaikki kirjeet ovat osoitettava
siis sinne.

— **Jumalanpalveluksia** kuuromyckille pidetään touko-
kuun 21 p:nä *helatorstaina Porvoossa*, kokoonnutaan
edellisenä iltana kl. 7 k.m. koululla, *Karjalla* 1:nä helluntaipäi-
päivänä ja *Hankoniemessä* 11:nä helluntaipäivänä, kesäk.
1 p:nä.

— **Kuuromykkäin Lehden** seuraava numero ilmestyy
vasta elokuussa yhdistettynä heinä- ja elokuun nume-
rona.

— **Kuollut.** Viime marraskuun 2 p:nä nukkui kuole-
maan unen k. m. *Anni Rönkkä* Rutakossa 36 v. vanhana.
Vainaja oli käynyt Kuopion: kuuorojenkoulun. Häntä jäi
suremaan mies, 4 lasta, 2 veljeä sekä k. m. sisar *Elsa*
Rönkkä.

— **Taas ikävä tapaturma.** Huhtik. 24 päivänä aikoi
k. m. rouva *Tyyne Harsunen* Vaajakoskelta mennä junaan
Jyväskylän asemalla. Hän ei huomannut väistää erästä
liikkeellä olevaa junaa kiskoilla, jonka yli hänen piti kul-
kea. Hän jäi junan alle. Jalka katkesi kokonaan poikki
polven alapuolelta. Katkennut jalka jäi radalle. Loukkaan-
tunut vietiin heti kaupungin sairaalaan hoidettavaksi
Tyyne Harsunen, o. s. *Takala*, on Oulun koulun ent.
oppilaita ja naimisissa. Paranemisesta on toiveita.

— **Hämeenlinnan kuuromykkäin** yhdistys toimeen pa-
nee tavanmukaisen kesäkokouksen *Helluntaipyhinä*
(toukok. 31 — 1 p. kesäk). Perttulassa *Norjan* maellä.

— **Kuuromykkäinkoulut** Opettajattareksi Porvoon
K. m. kouluun on nimitetty *Oulun K. m. koulun* opet-
tajatar, neiti *Stella Hertzberg*.

— **Opettajatar rouva Olga Koskisel**le pidettiin hänen
50 vuotispäivänään tavanmukaiset kahviketit *Jyväskylän*
K. m. koululla. Juhlasali oli koristettu kauniiksi sini-
valkoisilla papereilla ja vibreillä kasveilla. Johtaja piti
hänelle kauniin puheen sekä ojensi tusinan hopeaisia
teelusikoita työtoverien puolesta. Oppilaat antoivat kau-
niin taulun ja sievän kukkasen. Kansakoululapsia kävi
laulutervehdyksellä opettajansa kanssa. Paljon kukkasia,
sähkösanomia ja lahjoja hän sai omaisilta ja ystäviltä.

— **„Porin Kuuromykkäin Auttajayhdistyksen“** toi-
mesta pidetään Porissa Kansalliskodissa *Helluntaipyhinä*
herätysjuhlat kuuromyckille. Puhujiksi ovat lupautuneet
Porin kaupungin papit. Kuuromyckät ovat sydämelli-
sesti tervetulleita juhliin.“ Alkaa klo 10 a.p.

— **Riihimäen Kuuromykkäinyhdistyksen** iltama pide-
tään *Helluntaia-*aatonna 30 p:nä toukok. klo 6 j.p. Poh-
joispiirin kansakoululla. Ohjelma: Esitelmä, näytelmä-
kappale „*Naimiskauppa*“, taikatemppeujen näytös ja sen
jälkeen tehdään pieni kävelyretki. Tervetuloa iltamaan!

Riihimäen kuuromykkäin yhdistyksen ompeluseura ko-
koontui ensimmäisen kerran lauantaina 21 päivä helmi-
kuuta Rouva *Virtasen* luona. Kuuromyckäiä oli saapunut
tilaisuuteen runsaasti. Käsitöitä jaettiin jokaiselle. Kah-
via leipineen, omenoita y.m. oli myös saatavilla. Sitten
toimitettiin hauska onkiminen. Ongen koukussa tulikin
paketti, joka sisälsi saippuaa. Saippuat lahjoitti „*Teka*“
osakeyhtiö. Kaikki kuuromyckät olivat kovasti iloisia siitä,
kun *Teka* oli ensimmäinen, joka muisti meitä lahjoilla.
Saippuota meni nyt paljon kaupaksi, mutta paljon niitä
jäikin seuraavaksi kerraksi.

Ilta meni hauskasti kaikkien jutellessa. Vielä seura-
vanakin päivänä jatkettiin kokousta. Sitten kaikki lähti-
vät vähitellen kotiinsa hauskat muistot mielessä.

VIHITYT:

Saimi Sinkkanen
Eino Granqvist

Mänttä 11. 4. —25. Orivesi

Hilja Koskinen
Yrjö Kuusela

Iitti 15. 5. 1925. Rovaniemi

Kaikenlaisiin taloustehtäviin tottunut kuuro, mutta
puhuva keski-ikäinen

nainen

haluaa palveluspaikkaa, mieluummin pientilallisille.
Arv. kutsumuskirjeet palkkatarjouksineen pyyde-
tään lähettämään nimimerkillä *A. M.* osoite:

Ylivieska, Raudaskylä, Pylvä.